A BUDA Takarék Szövetkezeti Hitelintézet a Hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről szóló 234/2007. (IX. 4.) Korm. rendeletben foglaltaknak eleget téve az alábbiakban részletezett lényeges információkat hozza nyilvánosságra a 2013. december 31-i adatok alapján

Kockázati elvek, módszerek

Kockázatok kezelésére szolgáló stratégiák és folyamatok takarékszövetkezetünknél az alábbiak:

Kockázati stratégia

(Kivonat a BUDA Takarék Kockázati stratégiájából. A nyilvánosságra hozatal a Kockázati stratégia azon részeit nem tartalmazza amelyeket, a Takarékszövetkezet a HPT 137/A. § (4) bekezdésének b) pontja alapján védett információnak minősített, mert ezen adatok nyilvánosságra hozatala a Takarékszövetkezet versenypozícióját ronthatja.)

A kockázati stratégia a belső tőkeellátottság biztosítására irányul, az üzleti stratégiával összhangban bemutatja a takarékszövetkezet kockázatokkal kapcsolatos általános irányvonalát.

Kockázatvállalási politika

A Takarékszövetkezet mindenkor úgy alakítja kockázatvállalását, kockázatkezelési és a belső tőkemegfelelés értékelési folyamatát, hogy az ne veszélyeztesse a Takarékszövetkezet biztonságos működését. A Takarékszövetkezet által meghatározott belső tőkeszükségletnek mindig megfelelő tőketöbbletet kell biztosítania a szabályozás által meghatározott minimális tőkekövetelmény felett. A Takarékszövetkezet minden lényeges kockázatát azonosítja, méri, figyeli és jelentést készít róluk. A számszerűsíthető kockázatokat limitekkel és a szükséges belső kontrollokkal kezeli, a nem számszerűsíthető kockázatoknál kontrollokat alkalmaz és a kockázatok alakulásáról rendszeres jelentést készít.

Általános kockázatkezelési cél, hogy a Takarékszövetkezet, mint kisintézmény a belső tőkemegfelelés értékelési folyamatában a tőkeszükségletet a legegyszerűbb módszerekkel határozza meg;

- elsősorban olyan kockázatokat vállal, amelyeknél helyismerete, az ügyfélhez való közelsége és a sztenderdizált termékkínálat előnyt jelentenek a kockázatok megítélésénél;

- vezetőségének és alkalmazottainak munkája során a kockázat-tudatosság elve mindig érvényesüljön,

- lényeges kockázatainak alakulását a kockázatkezelésért felelős vezető folyamatosan figyeli, folyamatosan gyűjti és elemzi az egyes kockázati típusok mértékének jelzésére vonatkozó adatokat, és meghatározott rendszerességgel jelentést készít az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság számára.

A Takarékszövetkezet a kockázatkezelési módszereinek és folyamatainak kialakításánál alkalmazza az intézményvédelmi rendszer központi szervei által rendelkezésére bocsátott szabályzatokat, együttműködik az intézményvédelmi rendszerrel a kockázatkezelési módszerek fejlesztésében, a kockázatok alakulásának figyelésében és a minimális tőkekövetelmény mértékének, valamint a belső tőkeszükséglet nagysága meghatározásának kialakításában, a belső tőkeszükséglet megfelelőségének ellenőrzésében.

Kockázati étvágy, kockázatvállalási hajlandóság

A Takarékszövetkezet kockázati étvágya, kockázatvállalási hajlandósága azt mutatja, hogy milyen kockázatoknak, milyen mértékben kívánja magát kitenni, mely kockázatokat tart elfogadhatónak és melyeket nem, milyen módon ellenőrzi és jelenti a kockázatokat. Annak érdekében, hogy a Takarékszövetkezet kockázati étvágya a Takarékszövetkezet által meghatározott kockázati szintek között maradjon, a számszerűsíthető kockázatok esetében limitek kerülnek meghatározásra. A Takarékszövetkezet kockázati étvágyát 3 éves időszakra határozza meg, figyelembe véve a gazdasági célkitűzéseket.

Kockázati szerkezet

A Takarékszövetkezet kockázati szerkezetét kockázati típusonként és – a hitelezési kockázati kitettségek esetében – kitettségi osztályonként mutatja be. A kockázati szerkezet tervezett változása az üzleti szerkezetre és az üzleti stratégiára épül, ennek révén kerül összhangba az üzleti stratégia és a kockázati stratégia képzése.

Kockázatok azonosítását, mérését figyelemmel kísérését biztosító szervezeti egységek és funkciók

Kockázatkezelés szervezete

(Kivonat a Takarékszövetkezet Kockázati stratégiájából)

A Takarékszövetkezet kockázatkezelési rendszerét úgy alakítja ki, hogy biztosítsa a kockázatkezelési elvek és célkitűzések megvalósítását. A Takarékszövetkezetnél a kockázati típusokra vonatkozó információk összefogásáért az elnök-ügyvezető, a tőketervezésért az ügyvezetés (az ágazati vezetők bevonásával) a felelős. A Takarékszövetkezet olyan belső védelmi vonalakat alakít ki és működtet, amely elősegíti

- a szervezet prudens, hatékony és megbízható, a jogszabályoknak és belső szabályzatoknak megfelelő működését;
- a szervezet eszközeinek, az ügyfelek és a tulajdonosok gazdasági érdekeinek, valamint társadalmi céljainak védelmét;
- a Takarékszövetkezet zavartalan és eredményes működését, a vele szembeni bizalom fenntartását.

A Takarékszövetkezet belső védelmi vonalát a felelős belső irányítás és a belső kontroll funkciók alkotják.

A felelős belső irányítás megvalósítását a Takarékszövetkezet a megfelelő szervezeti felépítés és testületi rendszer kialakításával és működtetésével, irányítási és ellenőrzési funkciók gyakorlásával biztosítja.

A Takarékszövetkezet a hatékony és átfogó, az intézmény összes tevékenységére és szervezeti egységére kiterjedő belső kontroll funkció megvalósítása érdekében

- Kockázat kontroll funkciót (továbbiakban: kockázatkezelés)
- Megfelelőség biztosítási (compliance) funkciót
- Belső ellenőrzési rendszert alakít ki és működtet.

Kockázatmérési és jelentési rendszerek alkalmazási köre

A tőketervezés célja, hogy mindenkor biztosítsa a Takarékszövetkezetnél a ténylegesen vállalt kockázatoknak megfelelő tőke szintet, és járuljon hozzá a kiegyensúlyozott, stabil növekedéshez. A tőketervezés során szükséges, hogy a Takarékszövetkezet az összes lényeges kockázatát megfelelően azonosítsa, mérje, összesítse és figyelje (monitorozza), meghatározza a kockázatok fedezéséhez szükséges belső tőke nagyságát, és folyamatosan biztosítsa, hogy a lényeges kockázatok fedezéséhez megfelelő, a belső szabályok szerint meghatározott tőkefedezet álljon rendelkezésre.

A Takarékszövetkezet a működésével összefüggésben az alábbi lényeges kockázatokat határozza meg:

Hitelezési kockázat: általánosságban annak a kockázata, hogy a hitelintézetnek egy szerződéses partnere felé kitettsége áll fenn, és a hitelintézetet veszteség éri a szerződéses partner nem szerződés szerinti teljesítése miatt.

Devizaárfolyam kockázat: annak a kockázata, hogy a különböző devizákban lévő nyitott pozíciókból a hitelintézetet veszteség éri a devizaárfolyamok változása miatt.

Kereskedési könyvi pozíciós kockázatok: a kereskedési könyvben nyilvántartott pozíciókkal kapcsolatosan annak a kockázata, hogy az intézményt veszteség éri a piaci kamatlábak vagy a részvényárfolyamok változása kapcsán.

Működési kockázat: a nem megfelelő belső folyamatok és rendszerek, külső események vagy a személyek nem megfelelő feladatellátása miatt felmerülő, illetőleg jogszabály, szerződés vagy belső szabályzatban rögzített eljárás megsértése vagy nem teljesítése miatt keletkező, a hitelintézet eredményét és szavatoló tőkéjét érintő veszteség kockázata.

Koncentrációs kockázatok: olyan kockázat, amely az azonos jellemzőkkel bíró ügyfelekkel szemben felmerülő, különböző szerződéses kapcsolatokból fakadó kockázatok együtteséből ered.

Nem-kereskedési könyvi kamatkockázat: azon jelenlegi, illetve jövőbeni kockázatokat jelenti, amelyek az intézmény jövedelmezőségére, tőkehelyzetére a piaci kamatlábak kedvezőtlen változása esetén hatnak.

Likviditási kockázat: annak a kockázata, ha az intézmény nem képes kötelezettségeit időben teljesíteni, amikor a fizetés esedékessé válik.

Reziduális (biztosítékok elfogadásából származó) kockázat: annak a kockázata, ha a hitelintézet által alkalmazott, elismert hitelkockázat mérséklési technikák a vártnál kevésbé bizonyulnak hatékonynak.

Reputációs kockázat: a tőkét vagy a jövedelmezőséget közvetve érintő olyan kockázat, amely a pénzügyi intézményről kialakult kedvezőtlen fogyasztói, partneri, részvényesi, befektetői vagy hatósági véleményből származik, és az intézmény külső megítélésének a kívánatos szinttől való elmaradásában nyilvánul meg.

Irányítási kockázat: a felelős belső irányítás megvalósulásának kockázatát jelenti.

Külső tényezők kockázata: magában foglalja a gazdasági-és jogi, szabályozói környezetből fakadó kockázatokat.

A szabályozók által meghatározott minimális tőkekövetelményt a Takarékszövetkezet a hitelezési kockázatra sztenderd módszerrel, a működési kockázatra az alapmutató módszerével határozza meg. Azokra a kockázatokra, amelyek nem számszerűsíthetőek, illetve mutatószámokkal mérhetőek, limiteket határoz meg (ide tartoznak a koncentrációs kockázatok, a nem-kereskedési könyvi kamatkockázatok, és a likviditási kockázat), illetve amelyek csak minőségi ismérvekkel becsülhetőek, azokat egyéb kontrollokkal ellenőrzi. A Takarékszövetkezet a ritka, váratlan, előre nem látott esemény hatását stressz tesztekkel méri.

A nem számszerűsíthető kockázatokra tőketartalékot (tőkepuffert) képez.

A Takarékszövetkezet kockázatkezelési rendszerét úgy alakítja ki, hogy biztosítsa a kockázatkezelési elvek és célkitűzések megvalósítását.

A Takarékszövetkezetnél a kockázati típusokra vonatkozó információk összefogásáért az elnök-ügyvezető, a tőketervezésért az ügyvezetés (az ágazati vezetők bevonásával) a felelős.

A kockázati kontroll funkció célja annak biztosítása, hogy a Takarékszövetkezet kockázatait megfelelően azonosítsa, mérje és kezelje annak érdekében, hogy a keletkezett kockázatok mértéke ne veszélyeztesse a szervezet folyamatos működését.

Az Ügyvezetés a Takarékszövetkezet tőkemegfelelésének alakulását havonta nyomon követi, havi gyakorisággal határozza meg a szabályozói, valamint a belső tőkemegfelelését.

A Takarékszövetkezet a szabályozói és belső tőkemegfelelésről havonta készít jelentést az Igazgatóságnak és a Felügyelő Bizottságnak. A Takarékszövetkezet évente elvégezi a tőkemegfelelés belső értékelési folyamatának felülvizsgálatát, amelyet a Takarékszövetkezet Igazgatósága hagy jóvá.

A kockázatmérséklésre és a hitelkockázati fedezet alkalmazására vonatkozó szabályzatok fő elveire és pontjaira, valamint a kockázatmérséklésre és a hitelkockázati fedezeti eszközök hatékonyságának ellenőrzésére szolgáló stratégiák és folyamatok

A Takarékszövetkezet - mint sztenderd módszert alkalmazó hitelintézet – a szabályozói tőkekövetelmény megállapítása során a kockázattal súlyozott kitettség értékének meghatározásakor a hitelezési kockázat csökkentésére kizárólag a Hkr-ben meghatározott feltételeknek megfelelő hitelkockázati fedezetet vesz figyelembe.

A Takarékszövetkezet biztosítja a hitelezési kockázat-mérséklésre alkalmazott eljárási rendjeinek, szabályzatainak, az általa foganatosított intézkedéseknek és a döntések eredményeként a hitelkockázati védelemnek az irányadó joghatóság előtti érvényességét és érvényesíthetőségét.

A Takarékszövetkezet megteszi a megfelelő lépéseket a hitelkockázati fedezetre vonatkozó szabályozás hatékony alkalmazása és a kapcsolódó kockázat kezelése érdekében. A Takarékszövetkezet előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet tárgyaként olyan vagyontárgya(ka)t ismer el, amelyik likvid és értékálló.

A Takarékszövetkezet előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetként olyan hitelezési kockázat-mérséklési eljárást ismer el, amelynek alapján jogosult a fedezetül szolgáló vagyontárgy ésszerű időn belüli - bírósági végrehajtás keretében vagy bíróságon kívül történő értékesítése vagy megtartása alapján a biztosított követelés kielégítésére az ügyfél - vagy ahol a fedezet harmadik személy birtokában van, e harmadik személy nemteljesítése, fizetésképtelensége esetén, vagy egyéb, a felek megállapodása szerinti, a kielégítési jog megnyílását eredményező hitelesemény beálltakor. A fedezetként elfogadott eszköz értéke és az ügyfél hitelminősége közötti korreláció nem lehet jelentős. A Takarékszövetkezet előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetként olyan hitelezési kockázat-mérséklési eljárást ismer el, amelynek nyújtója megbízható és a hitelkockázati fedezetre vonatkozó megállapodás az irányadó joghatóság előtt érvényes és érvényesíthető, valamint eleget tesz a Hkr-ben rögzített feltételeknek.

A Takarékszövetkezet a kihelyezésről történő döntés előtt meggyőződik a szükséges fedezetek, illetőleg biztosítékok meglétéről, valós értékéről és érvényesíthetőségéről. A döntés alapjául szolgáló iratokat az ügyletre vonatkozó szerződéshez kell csatolni.

A fedezetek felülvizsgálata során a Takarékszövetkezet kiemelt figyelmet fordít a Hkr.-ben rögzített kapcsolódó rendelkezésekre. Ezek közül kiemelendő, hogy a felülvizsgálatot kizárólag független ingatlanvagyon-értékelő végezheti abban az esetben, ha a Takarékszövetkezet rendelkezésére álló információk szerint az ingatlan piaci értéke az átlagos piaci árhoz viszonyítva jelentősen csökken, vagy a nyújtott kölcsön értéke meghaladja a három millió eurót, vagy ennek megfelelő forintban vagy más devizanemben fennálló összeget, vagy a Takarékszövetkezet szavatoló tőkéjének öt százalékát.

A Takarékszövetkezet a fedezetek értékének változásait, a fedezetek elfogadhatóságának szempontjaiban bekövetkezett változásokat rendszeres időközönként figyeli és ellenőrzi, valamint utólagosan is felülvizsgálja.

Az éves felülvizsgálat az adósok kockázati szempontú – a jogi helyzetükre, gazdálkodási viszonyaikra és a Takarékszövetkezettel fennálló kapcsolatuk megítélésére kiterjedő - átfogó értékelését jelenti.

A fedezetek felülvizsgálata, újraértékelése az éven túli kockázatvállalás esetén éves gyakorisággal történik. Az újraértékelése során a Takarékszövetkezet fedezetek meglétét, állapotát és érvényesíthetőségét vizsgálja.

A Takarékszövetkezet, mint egyszerű módszert alkalmazó hitelintézet számára további megkötés, hogy nem veheti figyelembe a kockázatmérséklést, ha a kitettség lejárata hosszabb, mint a fedezeté.

A szavatoló tőkével kapcsolatos információk

A Takarékszövetkezet szavatoló tőkéjének alakulása 2013. évi auditált adatai alapján:

Alapvető tőke	1.600.220 eFt
Járulékos tőke	416.860 eFt
Alapvető tőkeelemként elismert tőkeelemek	
Jegyzett tőke	860.362 eFt

Alapvető tőkeként elismert tartalékok	764.962 eFt
Alapvető tőke negatív elemei	
Egyéb levonások az alapvető tőkéből	25 104 eFt
Járulékos tőke pozitív elemei	
Lejárattal rendelkező alárendelt kölcsöntőke	416.860 eFt

A kockázatok fedezésére figyelembe vehető, levonások utáni szavatoló tőke 2013.12.31-én 2.017.080 eFt.

A hitelintézet tőkemegfelelése

A belső tőkemegfelelés értékelési folyamatára vonatkozó elvek és stratégiák

A tőkemegfelelés követelményrendszerét szabályozó hazai jogszabályok, jogszabály módosítások előírják, hogy a Takarékszövetkezetnek a tőkemegfelelés megfelelőségére belső értékelési folyamattal kell rendelkeznie. A Felügyelet erre vonatkozó útmutatója, valamint a hitelezési kockázat sztenderd módszerét alkalmazó hitelintézetek számára kiadott Felügyelet vezetői körlevelének megfelelően a közös intézményvédelmi rendszerhez tartozó kis intézmények számára az intézményvédelmi rendszer kidolgozta azokat az eljárásokat, módszereket, melyeket a tagok közösen alkalmaznak. A Takarékszövetkezet az OTIVA által kidolgozott szabályzatokat elfogadta, azokat a működése, a kockázatok kezelése, illetve a tőkemegfelelés értékelése során alkalmazza.

A tőkemegfelelés a rendelkezésre álló tőke és a kockázatok fedezéséhez szükséges tőke különbsége.

Belső tőkemegfelelés értékelés folyamat mindazon takarékszövetkezeti folyamatokat magában foglalja, amelyekkel a Takarékszövetkezet vezetése, testületei biztosítják, hogy a Takarékszövetkezet az összes lényeges kockázatot megfelelően azonosítsa, mérje, összesítse és figyelje (monitorozza). Az intézmény határozza meg a kockázatok fedezéséhez szükséges belső tőke nagyságát, és folyamatosan biztosítsa, hogy a lényeges kockázatok fedezéséhez megfelelő, a belső szabályok szerint meghatározott tőkefedezet álljon rendelkezésre; valamint hatékony kockázatkezelési rendszert működtessen, és azt folyamatosan fejlessze.

A Hpt. 76/K §-a (2) szerint a Takarékszövetkezet belső tőkemegfelelés értékelési folyamata arányos tevékenysége jellegével, nagyságrendjével és összetettségével.

A Takarékszövetkezet a Hpt. 13/C §-ában, 76/K §-ában és a 145/A §-ában szereplő arányosság elvének alkalmazása szempontjából kis intézménynek minősíti magát (melyet a Felügyeletnek bejelentett), mert

- nem végez bonyolult tevékenységet, termékei és szolgáltatásai a betétgyűjtési, hitelezési és pénzforgalmi szolgáltatásokhoz kapcsolódnak, származtatott ügyleteket csak fedezeti céllal alkalmaz,
- termékeit és szolgáltatásait Magyarországon nyújtja, nem végez határon átnyúló szolgáltatást,
- viszonylag kis piaci részesedéssel rendelkezik.

- a Hpt. 76. § (1) bekezdésében meghatározott hitelezési, partner-, különböző típusú piaci és működési kockázatok minimális tőkekövetelményének számításához nem alkalmaz a Felügyelet által jóváhagyott, a vonatkozó külön kormányrendeletekben meghatározott fejlett módszereket.

A belső tőkemegfelelés értékelési folyamatra vonatkozó szabályzatot a Takarékszövetkezet Igazgatósága elfogadta és évente felülvizsgálja.

A Takarékszövetkezet belső tőkeértékelési folyamata az alábbi elemekből áll:

1.Kockázati stratégia meghatározása

2. Lényeges kockázatok meghatározása, a kockázatok mérése, kezelése, figyelése, a kapcsolódó tőkeszükséglet meghatározása és az ezekkel kapcsolatos jelentések elkészítése

3. Tőketervezés során a minimális szabályozási tőkekövetelmény meghatározása, a lényeges kockázatok belső tőkeszükségletének összegzése és összehasonlítása a minimális tőkekövetelménnyel, a tőkepuffer mértékének a meghatározása és összehasonlítása a takarékszövetkezet rendelkezésére álló tőkéjével.

A Hpt.76. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti kockázati kategóriák tőkekövetelménye kitettségi osztályonként

Központi kormányok és központi bankok	0 eFt
Regionális kormányok, vagy helyi önkormányzatok	0 eFt
Közszektorbéli intézmények	0 eFt
Multilaterális fejlesztési bankok	0 eFt
Nemzetközi szervezetek	0 eFt
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	24.559 eFt
Vállalkozások	161.407 eFt
Lakosság	180.721 eFt
Ingatlannal fedezett követelések	70.074 eFt
Késedelmes tételek	431.267 eFt
Fedezett kötvények	0 eFt
Kollektív befektetési értékpapírok	1.104 eFt
Egyéb tételek	111.652 eFt
SA módszer tőkekövetelménye kitettségi osztály szerint összesen	980.784 eFt

A kilencven napot meghaladóan, lényeges törlesztési késedelembe esett tételre az alábbiakban foglaltak kivétellel a kitettségnek az (egyedileg) elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék figyelembe vételével számított összegéhez a következő kockázati súlyokat kell alkalmazni.

a) 150%-ot, ha az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke kevesebb, mint a kitettség értékvesztés elszámolása és kockázati céltartalék képzése előtti bruttó értéke - elismert hitelkockázati fedezettel - nem biztosított részének 20%-a,

b) 100%-ot, ha az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke legalább a kitettség értékvesztés elszámolása és kockázati céltartalék képzése előtti bruttó értéke elismert hitelkockázati fedezettel - nem biztosított részének 20%-a.

Az ügyfélnek a Takarékszövetkezettel vagy a leányvállalatával szembeni kilencven napon vagy három hónapon keresztül folyamatosan fennálló olyan késedelmes fizetési kötelezettsége minősül lényegesnek, amelynek összege meghaladja

a) lakossággal szembeni kitettség esetén

- a késedelembe esés időpontjában érvényes legkisebb összegű havi minimálbért, vagy

- az ügyfél szerződés szerinti összes kötelezettségének kettő százalékát vagy az egy havi törlesztő részletet, és

b) az a) pontban meghatározott kitettségi osztályba tartozó kitettségen kívül bármely más kitettségi osztályba tartozó kitettség esetén

- a kettőszázötvenezer forintot, vagy

- az ügyfél szerződés szerinti összes kötelezettségének kettő százalékát.

A kilencven napot meghaladóan késedelembe esett, lakóingatlanon alapított jelzálogjoggal fedezett, eredetileg 35%-os kockázati súlyozású kitettségnek az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értékével csökkentett részéhez

- 50%-os kockázati súly alkalmazható, ha az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke legalább a kitettség értékvesztés elszámolása és kockázati céltartalék képzése előtti bruttó értékének 20%-a,

- egyéb esetekben 100%-os kockázati súlyt kell a kitettséghez rendelni.

A kilencven napot meghaladóan késedelembe esett, és lakóingatlannak nem minősülő ingatlanon alapított jelzálogjoggal fedezett, eredetileg 50%-os kockázati súlyozású kitettségnek az elszámolt értékvesztéssel és céltartalékkal csökkentett értékéhez 100%-os kockázati súlyt kell rendelni.

A késedelmes tétel fedezettel ellátott részének meghatározása esetében elismert hitelezési kockázat-**mérséklő tétel vehető figyelembe.**

Az értékvesztések elszámolása és visszaírása, a céltartalékok képzése és felhasználása meghatározására szolgáló megközelítések és módszerek

A céltartalékképzés és értékvesztés elszámolás során a takarékszövetkezet a 2000. évi C. törvény valamint " A hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól" szóló 250/2000 (XII.24.) Kormányrendelet alapján jár el.

Az értékvesztés, illetve annak visszaírása, vagy a céltartalékképzés, -felszabadítás, illetve felhasználás meghatározásánál alapvetően a várható megtérülést, illetve a veszteségjellegű jövőbeni fizetési kötelezettséget kell figyelembe venni. Ha eszközök esetében a könyv szerinti érték a várható megtérülésnél magasabb, akkor értékvesztést kell elszámolni, ha alacsonyabb, akkor az értékvesztés visszaírásával kell az eszköz könyv szerinti értékét növelni.

A várható megtérülés meghatározása során a takarékszövetkezet az alábbi szempontokat veszi figyelembe:

- a veszteség keletkezésének valószínűségét és nagyságát,

- a megtérülés valószínűségét,

- az eszköz minősítési kategóriáját,

- a befolyó pénzbevételekre vonatkozó számviteli előírásokat.

Befektetési és forgatási célú értékpapírok esetén a várható piaci érték meghatározásakor a Takarékszövetkezet a kibocsátó tartós piaci megítélést, ennek tendenciáját, a befektetés tőzsdei vagy tőzsdén kívüli árfolyamát, a jegyzett tőke/saját tőke arányát, annak tendenciáját, illetve azt veszi figyelembe, hogy lejáratkor, beváltáskor a kibocsátó várhatóan megfizeti-e és milyen értékben az értékpapír névértékét.

A Takarékszövetkezet forgatási és befektetési célú állampapírokban való kihelyezései kockázatmentesnek minősülnek, így azok kapcsán értékvesztés elszámolására nem kerül sor.

Az átvett eszközök, készletek, egyéb követelések esetében a Takarékszövetkezet a megtérülés valószínűségét vizsgálja.

Ügyfélkövetelések esetében a takarékszövetkezet a bruttó könyv szerinti értékét és a várható megtérülés arányát veszi figyelembe. Amennyiben a kettő arányában a minősítés időpontjában veszteség jellegű különbözet mutatkozik, úgy értékvesztést számol el.

Az ügyfélkövetelések várható megtérülésének megítélése során a várható veszteség megállapításakor - figyelembe kell venni, hogy az ügyféllel szembeni követelések állami garanciával, I. osztályú hitelintézet készfizető kezességével, I. osztályú bankgaranciával, készpénzfedezettel (pl. óvadék) biztosított-e. Ez esetben az előbbiek figyelembevételével számított tényleges veszteség alapján kell az értékvesztés összegét meghatározni.

Amennyiben a minősítés során az ügyfélkövetelés várható megtérülése magasabb a könyv szerinti értéknél, azaz a minősítési kategória javul, úgy az értékvesztés visszaírásával a könyvszerinti értéket növelni kell, de maximum a bekerülési érték erejéig.

Amennyiben a befektetési és forgatási célú értékpapírok esetében a minősítéskori piaci érték jelentősen és tartósan magasabb az értékpapír könyv szerinti értékénél, úgy az értékvesztés visszaírásával növeli a Takarékszövetkezet a könyv szerinti értéket, de maximum a beszerzési ár illetve a névérték erejéig.

Az átvett eszközök, készletek és egyéb követelések tekintetében az értékvesztés visszaírása akkor lehetséges, ha a követelés értéke teljes egészében megtérül.

A Takarékszövetkezett nem végez határon átnyúló tevékenységet.

A kitettségek gazdasági ágazati kategória szerinti megoszlásban összesítve

Ágazati besorolás

2013.12.31.	Adatok eFt-ban	
Nemzetgazdasági ágak; ágazatok	Hitelek mindösszesen NETTÓ (eFt)	Ágazat összesen arányában
Mezőgazdaság, vadgazdálkodás, erdőgazdálkodás, halgazdálkodás	218.311	3,02%
Bányászat, bányászati szolgáltatás	238.500	3.30%
Feldolgozó ipar	1.621.957	22.47%
ebből: élelmiszeripar, ital, dohánytermék gyártása	908.327	12.58%
kokszgyártás, kőolajfeldolgozás, vegyi anyag, -termék gyártása, gumi-, műanyag termék gyártása, gyógyszergyártás	130.000	1.80%
fém alapanyag, fémfeldolgozási termék gyártása	167.273	2.32%
gép, gépi és villamos berendezés gyártása, számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása, műszer gyártása, járműgyártás	345.814	4.79%
textília, ruházati termék gyártása, bőr-, bőrtermék, lábbeli gyártása, fafeldolgozás, papír-, papírtermék gyártás, nyomdai és egyéb sokszorosítási tevékenység, bútorgyártás, ipari gép, berendezés, eszköz javítása,	57.484	0.80%
egyéb nem fém ásványi termék gyártása	13.060	0.18%
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	57.345	0.79%
Vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmentesítés	50.651	0.70%
Építőipar	325.732	4.51%
Kereskedelem, gépjárműjavítás	584.959	8.10%
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	173.337	2.40%
Információ, kommunikáció	212.312	2.94%
Szállítás, raktározás	652.844	9.04%
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	649.963	9.00%

Ingatlanügyek	1.240.467	17.19%
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység, adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	571.089	7.91%
Egyéb tevékenységek	253.047	3.51%
Pénzügyi vállalatok	367.317	5.09%
NEMZETGAZDASÁGI ÁGAZATOK ÖSSZESEN	**7.217.731**	**100.00%**

A késedelmes tételt és a hitelminőség-romlást szenvedett kitettséget, az elszámolt és visszaírt értékvesztést, illetve képzett és felhasznált céltartalékot a Takarékszövetkezet a Hpt. 137/A. (4) bekezdés b) pontja alapján védett információnak nyilvánította, ezért ezeket az adatokat gazdasági érdeke alapján nem kívánja nyilvánosságra hozni.

A takarékszövetkezet általános kockázatai céltartalék állománya 2013.12.31-én 0 Ft.

A hitelminőség-romlást szenvedett és késedelmes kitettségeket - az elszámolt értékvesztésekkel, illetve képzett céltartalékokkal csökkentve – földrajzi – legalább országonkénti - megoszlás szerinti bontásban.

A takarékszövetkezetnek nyilvánosságra hozatali adata nincs, mivel határon átnyúló tevékenysége nincs.

A BUDA Takarék hitelezési kockázat kezelésére a sztenderd módszert alkalmazza.

A takarékszövetkezetek a Felügyelet által elfogadott hitelminősítő szervezeteket fogadta el. A Takarékszövetkezet a hitelezési kockázat tőkekövetelményét a Hpt. 76/A. § értelmében sztenderd módszer szerint, a hitelezési kockázat-mérséklés hatásának számítását a sztenderd módszer szerint, illetve a pénzügyi biztosítékok egyszerű módszere szerint számítja ki. A sztenderd módszer alkalmazásánál a kockázattal súlyozott kitettség érték meghatározásához a Takarékszövetkezet minden kitettséget a Hkr.-ben meghatározott kitettségi osztályok valamelyikébe sorol be.

A kitettségek besorolásánál a Takarékszövetkezet figyelembe veszi a Hkr-ben foglaltakat, a Felügyeletnek szolgáltatandó adatokra vonatozó PM rendelet előírásait, a Felügyeletnek az adatszolgáltatással kapcsolatosan nyilvánosságra hozott útmutatásait, állásfoglalásait és egyéb iránymutatásait.

A központi kormánynak és a központi bank rendelkezik elismert külső hitelminősítő szervezet általi hitelminősítéssel, ezért a központi kormánnyal és a központi bankkal szembeni kitettségnél a Felügyelet által a hitelminősítéshez hozzárendelt besorolás alapján, az egyes besorolásokhoz a megadott kockázati súlyokat alkalmazza a Takarékszövetkezet. A további kitettségi osztályokhoz rendelt kockázati súlyok meghatározása ennek következménye. A Takarékszövetkezetnek csak a Magyar Államnal és a központi bankkal szemben van kitettsége, olyan kitettséggel nem rendelkezik, amelyre vonatkozóan közzé kellene tennie a külső hitelminősítő szervezet nevét, illetve hitelminősítését.

A hitelezési kockázat mérése

A mérlegen belüli és kívüli nettósításra alkalmazott szabályzatok főbb elvei és pontjai, valamint ezen fedezetet igénybevételének mértéke:

A Takarékszövetkezet nem alkalmazza a mérlegen belüli és kívüli nettósítást.

A biztosítékok értékelésére és kezelésére szolgáló szabályzatok főbb elvei és pontjait:

A Takarékszövetkezetnél jogi biztosíték nélkül aktív ügylet nem köthető.

A Takarékszövetkezet hitelkapcsolat létesítése esetén – a potenciális hitelkockázatok lefedése, a megtérülés biztonsága érdekében – az ügyfelekkel/partnerekkel létrejött szerződésben/ügyletekben meghatározott mértékű biztosíték nyújtását köti ki. A hitel-előterjesztés és hiteldöntés során alapvetően az adott ügyletből való megtérülés kockázatát kell vizsgálni és felmérni, emellett azonban az ügylet mögött álló biztosítékoknak minden esetben fedezetet kell nyújtaniuk a tőkekövetelésre, valamint a járulékos költségekre.

A kihelyezésről történi döntés előtt meg kell győződni a szükséges fedezetek és biztosítékok meglétéről, valós értékéről, érvényesíthetőségéről, hozzáférhetőségéről, valamint a kockázatvállalás időtartama alatt figyelemmel kíséri az ezekben bekövetkezett esetleges negatív és pozitív változásokat.

A fedezettség optimalizálása, azaz a fedezetek megosztása érdekében a Takarékszövetkezet által kockázatosnak minősített konstrukciók, illetve nagykockázatnak minősüli kihelyezés esetében az adott ügylethez többféle biztosíték együttes alkalmazását kell kikötni. Többféle biztosíték kikötése esetén a szerződésben rögzíteni kell, hogy nem teljesítés illetve nem szerződésszerű teljesítés esetén a Takarékszövetkezet jogosult megválasztani a biztosítékok felhasználásának sorrendjét.

Magánszemélyek és vállalkozások esetén lehetőség szerint az adós és adóstárs vagy közeli hozzátartozója magánvagyonát döntéstől függően be kell vonni a fedezetek körébe.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a felszámolási eljárásra vonatkozó előírásokra, nevezetesen arra, hogy a zálogjoggal, óvadékkal biztosított követelés csak abban az esetben érvényesítheti, ha a biztosítéki szerződést a felszámolási eljárás megindítása előtt 12 hónappal kötötték, s jegyeztették be az ingatlan-nyilvántartásba, illetve a Magyar Országos Közjegyzői Kamaránál vezetett nyilvántartásba.

A fedezetek biztosítása érdekében a hiteligénylőtől nyilatkozatot kell bekérni arra vonatkozóan, hogy bírósági végrehajtás, illetve felszámolási eljárás nem folyik ellene. A fedezet meghatározásakor minden esetben figyelembe kell venni az ügylet jellegét, az ügyfél személyét (ügyfél-, illetve partnerminősítés) és a fedezetek értékállóságának biztosítását.

A jelzálogterhelésnél figyelembe kell venni a bejegyzés ranghelyét, az előző ranghelyeken szereplő bejegyzéseknek az ingatlan könyv szerinti nettó értékéhez vagy a vagyonértékelő által meghatározott értékéhez (ha ez utóbbi az alacsonyabb) viszonyított hányadát.

A Takarékszövetkezet fedezetként általában tehermentes ingatlant fogad el.

Az elismert biztosítékok fő típusai

A hitelezési kockázat minimális szabályozási tőkekövetelménye megállapítása szabályairól szóló utasításban meghatározott elismert biztosítékok közül a Takarékszövetkezet a hitelezési gyakorlat során az alábbi elismert biztosítékokat fogadja el:

- Ingatlan biztosíték
- Pénzügyi biztosíték
- Garancia

A hitelezési kockázat-mérséklés során felmerülő piaci-vagy hitelezési kockázati koncentrációkkal kapcsolatos információk

A hitelezési kockázat-mérséklés során felmerülő piaci-vagy hitelezési kockázati koncentrációk a Takarékszövetkezetnél jelenleg nincsenek.

A takarékszövetkezetnél az olyan kitettségek értéke, amelyek esetében készfizető kezesség, garancia vagy hitelderivatíva került figyelembe vételre, 2013 12.31-én 424.042 eFt volt.

Az elismert pénzügyi biztosítékok és más elismert hitelkockázati fedezetek által fedezett, teljes kitettség értékek

Ezt az információt a Takarékszövetkezet a HPT 137/A. § (4) bekezdésének b) pontja alapján védett információnak minősítette, mert ezen adatok nyilvánosságra hozatala a Takarékszövetkezet gazdasági érdekeit sérti.

Kereskedési könyv vezetésére vonatkozó információk

A Takarékszövetkezet 2013. évben kereskedési könyvet nem vezetett, így december 31-ére vonatkozóan adatszolgáltatása nincs.

A nem kereskedési könyvben szereplő pozíciók és részvények

A BUDA Takarék tulajdonában a következő részvények, tulajdoni részesedések vannak:

Név	Székhely	Tulaj-doni hányad %	Részesedés könyv sz. értéke eFt	Érték-vesztés	Nyilván-tartási érték
Co-Portfolió KFT	Budapest, Szamóca u. 14.	8,3	24.500		24.500
Garantiqa ZRt	Budapest, XII Böszörményi u.24.	0,95	400		400
Dunántúl Portfólió RT	Budapest, Dalszínház u.	5,88	3.000	3.000	0
Banküzlet KFT	Budapest, XIII Victor H.u.18-22	0,12	800		800
Orient Rt	Budapest, Kerék u.80.	9,16	6.000	6.000	0
MIB Europe biztosítási alkusz Kft	Budapest, Ürömi út		128.000		128.000
DRB Vagyonhaszno sító Kft.	1051 Budapest, József A. u. 18.		60.550		60.550
Mindösszesen			**223.500**	**9.000**	**214.500**

Működési kockázat

A Takarékszövetkezet a működési kockázat tőkekövetelményét a Hpt. 76/J. § értelmében az Alapmutató módszer szerint számolja, amelynek összege a 200/2008 kormányrendelet alapján 2013. év végén 198.010 e Ft.

A javadalmazási politika főbb elvei

A Takarékszövetkezet alapvető célja olyan Javadalmazási Politika kialakítása és folyamatos működtetése, amely összhangban van a Takarékszövetkezet üzleti és kockázati stratégiájával, értékeivel, érdekeivel és kockázattűrő képességével.

A Takarékszövetkezet Javadalmazási Politikája a Takarékszövetkezet közép- és hosszú távú szemléletét tükrözi.

A Javadalmazási Politika alapelve a Takarékszövetkezet üzleti céljainak és a munkavállalók céljainak a hosszú távú összehangolása.

A Javadalmazási Politika minden munkavállaló számára világos, átlátható, tervezhető juttatási rendszert biztosít.

A Takarékszövetkezet a dolgozói munkavégzését azzal ismeri el, hogy bizonyos juttatásokat minden munkavállaló számára alanyi jogon, a munkaviszony létrejöttéből adódóan, a teljesítmény értékelésétől függetlenül biztosít a dolgozóknak.

A Takarékszövetkezet alapvető célja, hogy dolgozóit ösztönözze a teljesítmény növelésére. A munkavállalók számára minden évben meghatározza a teljesítménymérés feltételeit, amelyben a Takarékszövetkezet üzleti teljesítményét, (a szervezeti egységek eredményességét) és a munkavállalók egyéni teljesítményét külön-külön részletezett szempontok figyelembe vételével értékeljük.

A Javadalmazási Politikának mind a munkatársak személyes fejlődését, mind a Takarékszövetkezet sikerességét támogatnia kell. Ennek érdekében a munkavállaló számára egyéni célokat is meg kell határozni, melyek segítik képességei fejlesztésében és kibontakoztatásában. Ezeket a célokat ugyanakkor úgy kell meghatározni, és olyan további kritériumokkal kell kiegészíteni, hogy a kitűzött céljai elérésével a munkatárs hozzájáruljon a Takarékszövetkezet sikerességéhez.

A teljesítmények mérésére használandó minden mutató kiválasztását megelőzi annak vizsgálata, hogy a mutató várható alakulása elég stabil és megbízható-e ahhoz, hogy referenciaként lehessen használni a teljesítményértékeléshez.

A Takarékszövetkezet a Javadalmazási Politika megfogalmazásakor folyamatosan szem előtt tartja az üzleti szemlélet erősítését, az ügyfél orientáltság fejlesztését, a csapatmunka ösztönzését és a belső együttműködés erősítését, az öntevékeny munkavégzés elvárását, a kreativitás és a problémamegoldó készség fejlesztését. A Takarékszövetkezet minden munkavállalójától elvárja az eredményekért érzett felelősséget.

A Takarékszövetkezet a Javadalmazási Politika kialakításakor figyelembe vesz többek között olyan speciális banki értékeket is, mint a magas fokú compliance kultúra, az etikus piaci magatartás, a modern és hatékony ügyfélkezelés, az összeférhetetlenség kizárása, valamint a kontroll funkciókat betöltők javadalmazásának függetlensége az általuk ellenőrzött területek teljesítményétől.

A Takarékszövetkezet speciális szabályokat alkot a hitelintézeti kockázatvállalásra legjelentősebb befolyással rendelkező munkavállalók javadalmazására vonatkozóan.

A Takarékszövetkezet alapvető célja a hitelintézeti kockázatvállalás megadott keretek között tartása. A Javadalmazási Politika eszközrendszert biztosít ahhoz, hogy a munkavállalók folyamatosan törekedjenek a túlzott kockázatvállalás elkerülésére.

A Takarékszövetkezet a teljesítményfüggő javadalmazás teljes összegének meghatározásakor figyelembe veszi a működés jövedelmezőségének mértékét a tőke költségét és a szükséges likviditást, valamint a jelenlegi és jövőbeni kockázatokat.

A Javadalmazási Politika alkalmazása során az arányosság elvének minden vonatkozásban érvényesülnie kell.

4. A javadalmazási politika személyi hatálya

4.1.Általános hatály

A Javadalmazási Politika a Takarékszövetkezet minden munkaviszonyban álló munkavállalójára kiterjed.

4.2. Speciális hatály

A Javadalmazási Politika a 0. pontban meghatározott személyi körön belül egy ennél szűkebb munkavállalói körre az általános szabályokon túl speciális szabályokat is meghatároz.

A speciális személyi hatály az arányosság figyelembe vétele mellett az alábbiakban felsorolt munkavállalókra terjed ki:

- A Takarékszövetkezet vezető állású személyei Elnök-ügyvezető és az ügyvezetők (az FB elnök tiszteletdíjban részesül)
- Középvezetők, üzletág vezetők, (hitel üzletág vezető, betét üzletág vezető és hálózatirányítás vezető, főkönyvelő helyettes,)
- fiókvezetők,
- kockázat kezelő,
- belső ellenőr.

A rögzített javadalmazás elemei

Személyi alapbér

A Takarékszövetkezet munkavállalói személyi alapbérre jogosultak, amelyet minden hónapra a következő hónap 2. munkanapján kapnak meg a folyószámlájukra történő átutalással.

Választható béren kívüli juttatások

A Takarékszövetkezet éves bruttó összegben meghatározott Béren kívüli juttatás keret igénybevételét biztosítja a munkavállalói számára. A Béren kívüli juttatás elemek meghatározása során alapelvként érvényesül az alacsony adótartalmú elemek biztosítása.

A Béren kívüli juttatás minden munkavállalót, beosztásától függetlenül egyenlő összegben illet meg.

Gépjárműhasználat

Egyes vezető beosztású munkavállalók esetében, valamint a munkavállaláshoz kapcsolódó egyedi megállapodások függvényében a Takarékszövetkezet szolgálati gépkocsi biztosításával segíti az érintett munkatársak munkavégzését és motivációját.

Mobiltelefon használat

A vezető beosztású munkavállalói kör munkavégzéséhez a Takarékszövetkezet mobiltelefont biztosít.

Kedvezményes dolgozói hitel és betét elhelyezési lehetőség, kártyahasználat

A munkavállalók lakáshoz jutását, vásárlását, építését a Takarékszövetkezet kedvezményes hitel konstrukciókkal támogathatja. Kedvező feltételekkel vehető igénybe dolgozói hitel átmeneti anyagi problémák áthidalására és külön belső szabályzatban részletezett egyéb célokra is. A munkavállalók ingyenes számlavezetésben és bankkártya használatban, fizetési előlegben valamint kedvezményes folyószámlabetét kamatban részesülnek.

Oktatás, képzés

A bankszektor, a hitelezési és befektetési piac színvonalának való megfelelés és a munkatársak versenyképes szakmai tudása kiemelten fontos szempont a Takarékszövetkezet számára.

Ezért a Takarékszövetkezet üzleti eredményessége által meghatározott anyagi keretek között folyamatosan támogatja a munkavállalók munkakörükhöz kapcsolódó szakképzését. Ezen kereteken belül a készségek, képességek fejlesztése érdekében minden dolgozó számára lehetőséget biztosít a munkaköre ellátásához szükséges szakmai képzéseken való részvételre.

A teljesítményjavadalmazás

A teljesítményjavadalmazás a teljesítményfüggő juttatások összessége.

A teljesítményjavadalmazás formája

A teljesítményjavadalmazás formája a BÓNUSZ, amely készpénzben fizetendő.

Jogosultsági feltételek és jogosultság szerzés

Bónuszra az a munkavállaló jogosult, aki az alábbi kritériumok mindegyikének megfelel:
- Az értékelt időszaknak legalább a felét munkaviszonyban töltötte a Takarékszövetkezetnél (kivéve, ha munkaszerződés ettől eltérő feltételeket határoz meg);
- Az értékelt időszak utolsó naptári napján a Takarékszövetkezetnél munkaviszonyban állt;
- A kifizetés napján a Takarékszövetkezetnél munkaviszonyban áll;
- A kifizetés napján nem áll rendkívüli, vagy munkáltatói rendes felmondás alatt.

A speciális személyi hatály alá nem eső munkavállalók az általános hitelintézeti bónuszfizetés időpontjában szereznek jogosultságot a bónuszukra.

Az Takarékszövetkezet általános bónuszrendszere

Minden év december 20-ig a jelen Javadalmazási Politika keretei között az igazgatóság értékeli a bónuszrendszert és dönt az egyes területekre vonatkozó bónusz konstrukciókat tartalmazó általános bónuszrendszer következő évben történő alkalmazásáról. Az 0. pont alá nem tartozó munkavállalókra vonatkozó speciális szabályokat a Takarékszövetkezet általános bónuszrendszere tartalmazza.

A 0. pontban meghatározott speciális személyi hatály alá tartozó munkavállalók bónuszrendszere

A bónuszra a munkavállaló - egy előre meghatározott teljesítményértékelési szempontrendszer alapján történő - adott évi teljesítményének értékelése alapján az értékelt évet követő évben szerez jogosultságot.

A teljesítményértékeléssel meghatározott minden egyes juttatás összegét készpénzben kell meghatározni.

A bónusz kifizetése

A bónusz tényleges kifizetésére a következők szerint kerülhet sor. A jogosulttá válást követően a bónusz 100%-a készpénzben kerül kifizetésre.

A bónusz kifizetésére az Igazgatóság döntése alapján a tárgyévet követő Közgyűlés utáni első (havi) bérfizetéskor kerül sor.

Bicske, 2014. május 31.

BUDA Takarék Szövetkezeti Hitelintézet
Igazgatósága